

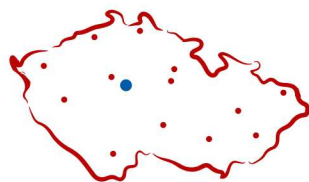

Hrusický románský kostel sv. Václava

Po stopách kocoura Mikeše

Text a foto: Mgr. Mirka Strakatá

„Milé děti, budu vám něco vyprávovat, ale mám obavu, že tomu nebudete věřit. A přece je to pravda pravdoucí, že v Hrusicích u Ševců měli jednou kocourka. Jmenoval se Mikeš. (...) No dobrá, dětičky, ale ten kocourek mluvil!“ Úvod první kapitoly z knihy *Mikeš*, jejímž autorem není nikdo jiný než známý český ilustrátor, kreslíř, malíř, scénograf a spisovatel Josef Lada, dává tušit neuvěřitelné pohádkové příběhy o mluvícím kocourovi a jeho zvířecích i lidských kamarádech.

Ladův kraj

Turistická lokalita rozprostírající se mezi Prahou a řekou Sázavou je místem, odkud Josef Lada po celý svůj život čerpal inspiraci pro své pohádky a povídky, kresby a ilustrace. V malebné krajině kolem rodných Hrusic, plné kopců, lesů, luk a rybníků, se rodily příběhy

nejen kocoura Mikeše, ale také vodníků a víl, chytré kmotry lišky a dalších bytostí. Příznačný název mikroregionu Ladův kraj založilo 19 obcí za účelem rozvoje cestovního ruchu a kultury. Dobrovolný svazek obcí má ve svém znaku jednu z neznámějších kreseb Josefa Lada – vodníka na vrbě.

Toulky Ladovým krajem obohatí jak dětské návštěvníky, tak dospělé turisty o poznání řady historických a kulturních památek.

Pohádkové Hrusice

Dříve než se vydáme po naučné Cestě kocoura Mikeše, stojí za zmínku i naučná stezka Pohádkové

Hrusice, která je mnohem kratší. Tato stezka na pěti zastaveních v Hrusicích a jejich bezprostředním okolí seznamuje malé i velké návštěvníky s nejzajímavějšími místy, kde Josef Lada jako malý Pepík Ševců vyrůstal. Pod číslem 1 tu najdeme obecní pastoušku čp. 17, kde podle pohádkového příběhu žil u strýčka Malinovského Mikešův kamarád kozel Bobeš. Druhá zastávka označuje místo, kde se Josef Lada dne 17. prosince 1887 narodil a vyrůstal se svými rodiči a třemi sourozenci. Původní chalupa však byla v roce 1932 zbourána a na jejím místě byl postaven nový dům, patřící Ladovým neteři, jenž je od roku 1958 označen pamětní deskou. Repliku původní chalupy Ladových je možné vidět na výstavě modelů Antonína Jedličky. Cesta od rodného domu směrem k potoku nás zavede na 3. stanoviště – k Jedličkově louži, která je známá z příběhu, v němž se na ní kozel Bobeš s kocourem Mikešem a dalšími zvířecími kamarády klouzali tak, že prošoupali pantátovy boty. Šmejkalka, tajemné místo, kde v pohádkách straší Mulisák s Bubáčkem, představuje 4. zastavení. A poslední zastávka

je u Hubačovského rybníka, kde se to za dávných časů hemžilo hastrmany a vílami. Z vodníků je známý například vodník Brčál, jenž pobýval v Hubačovském mlýně a v hrnečku pod vodou měl duši. Nebyla to však lidská duše, ale duše z velocipédu. Nejen panely připomínají děj pohádkových Hrusic, ale i samotná vesnice a okolní krajina si dochovaly svou původní přirozenost a „ladovskou“ atmosféru.

Kostel sv. Václava je jak z Ladových obrázků

Naučná stezka Pohádkové Hrusice seznamí turisty s některými zajímavými místy v obci – jedná se však především o místa, která přímo souvisí s dějem Ladových pohádek. Rodiště Josefa Lada ovšem nabízí mnoho dalších památek, u kterých by byla škoda se nezastavit. Zůstaňme tedy při poznávání pohádkových lokalit ještě na chvíli v Hrusicích. První písemnou zmínku o Hrusicích bychom našli v panovníckém dekretu Přemysla Otakara I. ze dne 17. ledna 1205. Jejich historie však patrně bude ještě starší – to ostatně potvrzuje i dominanta

vesnice a zároveň nejvýznamnější architektonická památka Hrusic, kostel sv. Václava, jenž je zachycen na mnoha Ladových kresbách ve všech ročních obdobích. Nejcennější částí kostela je románský portál, vytesaný z červeného pískovce, který je dílem mnichů z kláštera sv. Prokopa v Sázavě. Je potěšující, že si kostel zachovával i dnes stejnou tvář jako v Ladových obrázcích. Vedle kostela pak stojí za povšimnutí památný strom – lípa malolistá, jejíž stáří se odhaduje na více než 500 let. A uniknout by vám neměla ani bronzová busta Josefa Lada v nedalekém parčíku, která byla odhalena v roce 1998.

Slavná hospoda U Sejků

Cestou od kostela směrem do vsi budeme míjet hospodu U Sejků čp. 25, která se díky obrazům hrusického rodáka stala světoznámou. Původní dřevěný domek byl v letech 1884–1885 přestavěn hospodským J. Vávrou za finanční pomoci jeho zetě, polského šlechtice Szyn-glanského, a poté se zde vystřídali hospodští J. Černý a K. Kraus. Nejslavnější období však začalo až s příchodem Antonína Sejka, který objekt koupil v roce 1912. Hospodský Sejk se svými pěti syny prokázali neobyčejný talent pro obchodní činnost, jejímž centrem se stala právě budova čp. 25. Provozovali zde totiž nejen hospodu, ale také smíšený obchod a řeznictví. Díky jejich píli a schopnostem získala hospoda brzy mnoho zákazníků a stala se vyhlášenou v celém kraji. A když pak hospodu vtáhl do svých příběhů spisovatel Josef Lada, který byl s Antonínem Sejkem ve velmi přátelském vztahu, její sláva dále rostla a šířila se nejen po republice, ale dokonce i do celého světa. Po smrti Antonína

Některé domy v Hrusicích mají stále „ladovskou“ podobu